



**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 1/15	

FACULTATEA MEDICINĂ NR.1

PROGRAMUL DE STUDII ASISTENȚĂ MEDICALĂ GENERALĂ

CATEDRA DE MEDICINĂ DE FAMILIE

APROBAT

la ședința Comisiei de Asigurare a Calității și
Evaluării Curriculare în Medicină
Proces verbal nr. 1 din 28.08.23
Președinte dr.hab.șt.med. prof. univ.
Suman Serghei _____

APROBAT

la ședința Consiliului Facultății de Medicină nr.1
Proces verbal nr. 1 din 26.09.23
Decanul Facultății dr.hab.șt.med, conf. univ.
Plăcintă Gheorghe _____

APROBAT

la ședința Catedrei de medicină de familie
Proces verbal nr. 14 din 07.07.2023
Șef catedră dr.hab.șt.med, prof. univ.
Curocichin Ghenadie _____

CURRICULUM

DISCIPLINA ÎNGRIJIRI CALIFICATE ÎN MEDICINA INTERNĂ

Studii de licență

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Șalaru Virginia, dr. șt. med., conf. univ.
Babin Alexandru, dr. șt. med., conf. univ.
Gîtu Lora, asist.univ.
Chiosa Dina, asist.univ.
Muntean Maria, asist.univ.

Chișinău, 2021



CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 2/15

I. PRELIMINARII

Medicina internă reprezintă una dintre disciplinele fundamentale în formarea specialistului în sănătate. Cunoașterea proceselor patologice la nivel de organ și celulă, cu evidențierea mecanismelor compensatorii în caz de patologie somatică este esențială în acordarea îngrijirilor centrate pe pacient și precum și satisfacerea nevoilor fundamentale umane. În cadrul disciplinei studenții vor face cunoștință cu definițiile, etiologia, simptomatologia, investigațiile și principiile de tratament în diverse patologii somatice. Pentru asigurarea unei bune corelări a rezultatelor învățării cu nevoia de competențe de pe piața muncii este asigurată de corelarea standardele de pregătire profesională cu competențele cerute de piața muncii, competențe descrise prin standarde ocupaționale. Astfel studenții vor învăța cum să stabilească diagnosticele de îngrijire specifice în diverse afecțiuni de organe și sisteme de organe, intervenții proprii și delegate ale asistentului medical în procesul de nursing, îngrijirea pacienților, efectuarea tratamentelor locale și generale, elaborarea planului de îngrijire, evaluarea intervențiilor / îngrijirilor aplicate pe plan de îngrijire la pacienți, identificarea obiectivelor realizate/ nerealizate, restructurarea planului de îngrijire în cazul identificării problemelor conexe. Aprecierea calității îngrijirilor și a rezultatelor obținute, precum și formarea experienței clinice adecvate. În cadrul disciplinei se vor aplica metode centrate pe student, pe activizarea structurilor cognitive și operatorii ale studenților, pe exersarea potențialului psiho-fizic al acestora, pe transformarea studentului lui în coparticipant la propria instruire și educație. Îmbinarea și alternanța sistematică a activităților bazate pe efortul individual al studentului documentarea după diverse surse de informare, observația proprie, exercițiul personal, instruirea programată, experimentul și lucrul individual, tehnica muncii cu fișe) cu activitățile ce solicită efortul colectiv (de echipă, de grup) de genul discuțiilor, asaltului de idei etc.

- Misiunea curriculumului în formarea profesională

Unul din obiectivele principale ale cursului este formarea abilităților necesare în utilizarea procesului de nursing în îngrijiri în medicina internă, pentru prestarea îngrijirilor medicale de calitate pacienților de diferită vârstă cu diverse patologii somatice. Un alt obiectiv este dezvoltarea abilităților de exercitare a rolurilor de: coordonator de îngrijire, lider a echipei de sănătate, educador pentru sănătate, consultant în îngrijiri medicale și cercetător în procesul de nursing. Al treilea obiectiv asigură înțelegerea rolului asistentei medicale generaliste în implementarea procesului de nursing.

- Limba/limbile de predare a disciplinei: română;
- Beneficiari: studenții anului III, program de studii de licență Asistență Medicală Generală.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.05.O.035		
Denumirea disciplinei	Îngrijiri calificate în medicina internă		
Responsabil de disciplină	dr. șt. med., conf. univ., Șalaru Virginia		
Anul	III	Semestrul	V
Numărul de ore total, inclusiv:			180
Curs	30	Lucrări practice/ de laborator	30



CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 3/15	

Seminare	30	Lucrul individual	90
Stagiu clinic (total ore)			
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	6

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

la nivel de cunoaștere și înțelegere:

- Să cunoască caracteristicile de bază a principalelor patologii somatice
- Să identifice etapele de execuție a tehnicilor de investigație și tratament aplicate pacienților cu diverse afecțiuni somatice
- Să descrie fiecare etapele de execuție a tehnicilor de investigație și tratament
- Să realizeze corelația dintre etapele de execuție a fiecărei tehnici în parte
- Să asigure echipamentele și materialele necesare
- Să cunoască etapele de pregătire a bolnavul psihic și fizic pentru investigații
- Să noteze și să înregistreze rezultatele obținute
- Să analizeze nevoile fundamentale specifice funcției umane în caz de patologie somatică
- Să identifice problemele de dependență a pacienților cu patologii somatice
- Să rezume supravegherea și intervențiile specifice problemelor de dependență.
- Să cunoască abilitățile necesare utilizării procesului de nursing
- Să identifice activitățile desfășurate de asistentul medical în cadrul procesului de nursing
- Să identifice etapele procesului de îngrijire (nursing).
- Să descrie elementele cheie de la fiecare etapă a procesului de nursing
- Să realizeze corelația dintre etapele procesului de nursing
- Să stabilească gradul de autonomie/dependență a pacientului cu diverse patologii somatice
- Să supravegheze evoluția bolnavului după administrarea diferitor forme de tratament.
- Să completeze documentele de evidență și îngrijire a pacientului cu patologie somatică

la nivel de aplicare:

- Să aleagă și aplice metodele specifice de investigare și tratament în afecțiuni somatice
- Să manifeste interesul de a participa activ în aplicarea metodelor de investigații și tratament
- Să stabilească diagnosticul de nursing la pacienți cu diverse patologii somatice
- Să completeze planul de îngrijire pentru pacienți cu diverse patologii somatice
- Să aplice intervențiile proprii și delegate în conduita pacienților cu patologii somatice
- Să participe la recoltări, investigații și tratamente sub supraveghere
- Să realizeze acțiuni educative cu pacienții / familia pentru un stil de viață sănătos.
- Să analizeze avantajele procesului de nursing pentru asistent medicali și pacient cu diverse patologii somatice
- Să aplice procesul de îngrijire (nursing) pacienților cu diverse patologii somatice
- Să îndeplinească tehnicile de îngrijire, reieșind din standardele calificării
- Să aplice intervențiile proprii și delegate planificate în baza standardelor profesionale cu susținerea psihologică și informarea adecvată a pacienților cu patologie somatică
- Să elaboreze planul de activitate și de îngrijire individuală în baza realizărilor științei și practicii mondiale;
- Să stabilească diagnosticul de nursing
- Să monitorizeze starea pacientului după efectuarea tehnicilor și investigațiilor
- Să -și asume responsabilității în însușirea corectă a etapelor procesului de nursing



CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 4/15

la nivel de integrare:

- Să analizeze calitățile îngrijirilor la pacienții cu diverse patologii somatice
- Să restructureze planul de îngrijire în cazul identificării problemelor conexe
- Să își asume rolul și responsabilitățile asistentului medical la nivel de echipă
- Să fie apt să adopte atitudine centrată pe pacient; integral și individualizat pacienții;
- Să fie capabil să abordeze ajustarea continuă a îngrijirilor la necesitățile pacienților
- Să evalueze nivelurile de dependență a pacienților .
- Să evalueze rezultatele îngrijirilor aplicate
- Să evalueze starea pacientului după efectuarea tehnicilor și investigațiilor

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

- Cunoașterea limbii de predare;
- Cunoașterea disciplinelor fundamentale și de specialitate studiate în anii precedenți
- Competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);
- Abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- Calități – toleranță, inițiativă, autonomie și empatie.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice/ Seminare	Lucru individual
1.	Afecțiunile aparatului respirator	6	12	15
2.	Afecțiunile aparatului cardiovascular	6	12	15
3.	Afecțiunile aparatului digestiv	6	6	15
4.	Afecțiunile aparatului reno-urinar	4	6	10
5.	Afecțiunile reumatismale	2	6	10
6.	Afecțiunile sângelui și organelor hematopoietice	2	6	10
7.	Afecțiunile endocrine	2	6	10
8.	Afecțiuni metabolice și de nutriție	2	6	5
Total		30	60	90
		180		

VI. MANOPERE PRACTICE ACHIZIȚIONATE LA FINELE DISCIPLINEI

- Măsurarea parametrilor vitali: temperatură, puls, frecvența cardiacă și respiratorie, TA
- Efectuarea pulsoximetriei și pefmetrie
- Efectuarea și interpretarea modificărilor acute pe ECG
- Evaluarea intensității durerii prinscala VAS
- Pregătirea fizică și psihică a pacienților pentru efectuarea investigațiilor
- Recoltarea probelor biologice
- Prelucrarea igienică a pacientului



CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 5/15

- Alimentare pacientului cu diverse patologii somatice
- Transferul pacienților de pe pat-brancardă, brancardă – pat
- Identificarea problemelor de dependență la pacienții cu boli respiratorii, cardiovascuare, digestive, renale, endocrin metabolice
- Stabilirea diagnosticelor de îngrijire specifice
- Elaborarea planului de îngrijire
- Aplicarea îngrijirilor de bază: igienă, alimentație, eliminare, supraveghere, mobilizare, transport
- Îngrijirea, montarea, schimbarea urostomelor și colostomelor
- Efectuarea tratamentelor locale și generale la pacienții cu boli respiratorii, cardiovascuare, digestive, renale, endocrin metabolice
- Educarea pacienților în dependență de nevoile de sănătate a acestora
- Identificarea obiectivelor realizate / nerealizate.
- Restructurarea planului de îngrijire în cazul identificării problemelor conexe
- Aprecierea calității îngrijirilor și a rezultatelor obținute
- Comunicarea eficientă între membrii echipei de îngrijire
- Comunicare asertivă cu pacientul și aparținătorii
- Ascultarea activă
- Răspuns empatic

VII. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema 1. AFECȚIUNILE APARATULUI RESPIRATOR	
<ul style="list-style-type: none">• Să cunoască caracteristicile de bază a principalelor patologii respiratorii• Să identifice etapele de execuție a tehnicilor de investigație și tratament aplicate pacienților cu diverse afecțiuni respiratorii• Să descrie fiecare etapă de execuție a tehnicilor de investigație și tratament<ul style="list-style-type: none">• Să realizeze corelația dintre etapele de execuție a fiecărei tehnici în parte• Să asigure echipamentele și materialele necesare• Să noteze și să înregistreze rezultatele obținute• Să elaboreze și să aplice planul individualizat de îngrijiri pentru pacientul cu afecțiuni respiratorii• Să își asume rolul și responsabilitățile asistentului medical la	Definiție, etiologie, simptomatologie, investigații, principii de tratament (Bronșite. Astmul bronșic. Bronșectazia. Hemoptizia. Cancerul bronhopulmonar. Pneumonii. Abcesul pulmonar. Chisturi pulmonare. Tuberculoza pulmonară. Afecțiunile pleurei. Insuficiența respiratorie). Culegerea și analiza datelor/informațiilor specifice afecțiunilor respiratorii. Identificarea problemelor de dependență la pacienții cu boli respiratorii. Stabilirea diagnosticelor de îngrijire specifice afecțiunilor respiratorii. Intervenții proprii și delegate ale asistentului medical în procesul de nursing. Investigații pulmonare: Explorarea funcțională pulmonară. Teste de provocare bronșică. Gazometria, Fibrobronhoscopia, Investigații imagistice: computer tomografie, ecografia pleurală etc. Recoltarea produselor patologice: spută, sânge, urină, lichid pleural etc. Puncția pleurală. IDR. Îngrijirea pacienților cu afecțiuni respiratorii. Efectuarea tratamentelor locale și generale în boli respiratorii. Regim igienico-dietetic în boli respiratorii. Educație pentru sănătate în boli respiratorii. Elaborarea planului de îngrijire. Evaluarea intervențiilor / îngrijirilor aplicate pe plan de îngrijire la pacienți cu boli respiratorii. Identificarea obiectivelor realizate/ nerealizate. Restructurarea planului de îngrijire în cazul identificării problemelor conexe. Aprecierea calității îngrijirilor și a rezultatelor obținute. Formarea experienței clinice adecvate: Organizarea și planificarea activității de îngrijire a bolnavilor cu afecțiuni respiratorii; Aplicarea măsurilor de aseptie, antisepsie și de protecție și securitate în muncă; Aplicarea îngrijirilor de bază: igienă, alimentație, eliminare, supraveghere, mobilizare, transport; Monitorizarea și



CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 6/15

Obiective

Unități de conținut

nivel de echipă

notarea parametrilor fizici și a funcțiilor vitale și vegetative.

Tema 2. AFECȚIUNILE APARATULUI CARDIOVASCULAR

<ul style="list-style-type: none">• Să cunoască caracteristicile de bază a principalelor patologii cardiovasculare• Să identifice etapele de execuție a tehnicilor de investigație și tratament aplicate pacienților cu diverse afecțiuni cardiovasculare• Să descrie fiecare etapele de execuție a tehnicilor de investigație și tratament<ul style="list-style-type: none">• Să realizeze corelația dintre etapele de execuție a fiecărei tehnici în parte• Să asigure echipamentele și materialele necesare• Să noteze și să înregistreze rezultatele obținute• Să elaboreze și să aplice planul individualizat de îngrijiri pentru pacientul cu afecțiuni cardiovasculare• Să își asume rolul și responsabilitățile asistentului medical la nivel de echipă	<p>Definiție, etiologie, simptomatologie, investigații, principii de tratament (Endocarditele. Boli valvulare. Miocardite. Pericardite. Bolile congenitale cardiace. Tulburări de ritm cardiac. Tulburări în conducerea stimulilor. Cardiopatii ischemice. Insuficiențe cardiace. Hipertensiunea arterială. Hipotensiunea arterială. Afecțiuni arteriale și venoase). Culegerea și analiza datelor / informațiilor specifice afecțiunilor cardiovasculare. Identificarea problemelor de dependență la pacienții cu boli cardiovasculare. Stabilirea diagnosticelor de îngrijire specifice afecțiunilor cardiovasculare. Intervenții proprii și delegate ale asistentului medical în procesul de nursing.</p> <p>Investigații cardiovasculare: Explorarea funcțională cardiovasculară. Electrocardiograma. Fonocardiograma. Măsurarea pulsului. Măsurarea tensiunii arteriale. Oscilometria. Măsurarea presiunii venoase. Investigații imagistice. Angiocardiografia. Ecografia cardiacă. Recoltări de sânge și urină. Îngrijirea pacienților cu afecțiuni cardiovasculare. Efectuarea tratamentelor locale și generale în boli cardiovasculare. Regim igienodietetic: în boli cardiovasculare. Educație pentru sănătate cardiovasculare. Elaborarea planului de îngrijire. Evaluarea intervențiilor / îngrijirilor aplicate pe plan de îngrijire la pacienți cu boli cardiovasculare. Identificarea obiectivelor realizate / nerealizate. Restructurarea planului de îngrijire în cazul identificării problemelor conexe. Aprecierea calității îngrijirilor și a rezultatelor obținute. Formarea experienței clinice adecvate: Organizarea și planificarea activității de îngrijire a bolnavilor cu afecțiuni cardiovasculare; Aplicarea măsurilor de asepsie, antisepsie și de protecție și securitate în munca; Aplicarea îngrijirilor de bază: igienă, alimentație, eliminare, supraveghere, mobilizare, transport.</p> <p>Monitorizarea și notarea parametrilor fizici și a funcțiilor vitale și vegetative.</p>
---	--

Tema 3. AFECȚIUNILE APARATULUI DIGESTIV

<ul style="list-style-type: none">• Să cunoască caracteristicile de bază a principalelor patologii digestive• Să identifice etapele de execuție a tehnicilor de investigație și tratament aplicate pacienților cu diverse afecțiuni digestive• Să descrie fiecare etapele de execuție a tehnicilor de investigație și tratament<ul style="list-style-type: none">• Să realizeze corelația dintre etapele de execuție	<p>Definiție, etiologie, simptomatologie, investigații, principii de tratament (Afecțiuni esofagiene: Esofagită caustică. Esofagita de reflux. Hernia hiatală. Afecțiuni ale stomacului, intestinului subțire și gros: Gastrită acută. Gastrită cronică. Ulcer gastro-duodenal. Boala inflamatorie a intestinului. Colonul iritabil. Rectocolita ulcero-hemoragică. Parazitozele intestinale. Afecțiuni ale glandelor anexe. Hepatita cronică. Sindromul dispeptic biliar. Colecistita acută. Colecistita cronică nelitiazică. Sindroame pancreatice. Ciroza hepatică.</p> <p>Culegerea și analiza datelor / informațiilor specifice afecțiunilor aparatului digestiv. Identificarea problemelor de dependență la pacienții cu boli ale aparatului digestiv. Stabilirea diagnosticelor de îngrijire specifice afecțiunilor digestive.</p> <p>Intervenții proprii și delegate ale asistentului medical în procesul de nursing.</p> <p>Investigații digestive: endoscopia digestivă. Investigații imagistice: tranzit</p>
--	---



CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 7/15

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none">a fiecărei tehnici în parteSă asigure echipamentele și materialele necesareSă noteze și să înregistreze rezultatele obținuteSă elaboreze și să aplice planul individualizat de îngrijiri pentru pacientul cu afecțiuni digestiveSă își asume rolul și responsabilitățile asistentului medical la nivel de echipă	<p>baritat, irigografia. Ecografia abdominală. Recoltări biologice și patologice specifice tubului digestiv și glandelor anexe. Puncția abdominală. Puncție hepatică. Îngrijirea pacienților cu digestive. Efectuarea tratamentelor locale și generale în boli digestive.</p> <p>Regim igienico-dietetic: în boli digestive.</p> <p>Educație pentru sănătate în boli digestive.</p> <p>Elaborarea planului de îngrijire. Evaluarea intervențiilor / îngrijirilor aplicate pe plan de îngrijire: la pacienți cu boli digestive.</p> <p>Identificarea obiectivelor realizate / nerealizate.</p> <p>Restructurarea planului de îngrijire în cazul identificării problemelor conexe.</p> <p>Aprecierea calității îngrijirilor și a rezultatelor obținute.</p> <p>Formarea experienței clinice adecvate: Organizarea și planificarea activității de îngrijire a bolnavilor cu afecțiuni digestive; Aplicarea măsurilor de asepsie, antisepsie și de protecție și securitate în muncă; Aplicarea îngrijirilor de bază: igienă, alimentație, eliminare, supraveghere, mobilizare, transport.</p> <p>Monitorizarea și notarea parametrilor fizici și a funcțiilor vitale și vegetative.</p>
Tema 4. AFECȚIUNILE APARATULUI RENO-URINAR	
<ul style="list-style-type: none">Să cunoască caracteristicile de bază a principalelor patologii ale aparatului reno-urinarSă identifice etapele de execuție a tehnicilor de investigație și tratament aplicate pacienților cu diverse afecțiuni renaleSă descrie fiecare etapele de execuție a tehnicilor de investigație și tratamentSă realizeze corelația dintre etapele de execuție a fiecărei tehnici în parteSă asigure echipamentele și materialele necesareSă noteze și să înregistreze rezultatele obținuteSă elaboreze și să aplice planul individualizat de îngrijiri pentru pacientul cu afecțiuni reno-urinareSă își asume rolul și responsabilitățile asistentului medical la nivel de echipă	<p>Definiție, etiologie, simptomatologie, investigații, principii de tratament. Glomerulonefrita acută și cronică. Sindromul nefrotic. Insuficiență renală acută și cronică. Infecția urinară joasă și înaltă. Litiția renală</p> <p>Culegerea și analiza datelor / informațiilor specifice afecțiunilor aparatului reno-urinar.</p> <p>Identificarea problemelor de dependență la pacienții cu boli reno-urinare.</p> <p>Stabilirea diagnosticelor de îngrijire specifice afecțiunilor reno-urinare.</p> <p>Intervenții proprii și delegate ale asistentului medical în procesul de nursing.</p> <p>Investigații renale: Explorarea funcțională renală. Endoscopia renală.</p> <p>Investigații imagistice: radiografia abdominală pe gol, urografia, etc.</p> <p>Recoltări de sânge și urină. Puncția renală.</p> <p>Îngrijirea pacienților cu afecțiuni reno-urinare.</p> <p>Efectuarea tratamentelor locale și generale în boli reno-urinare.</p> <p>Regim igienico-dietetic: în boli reno-urinare. Educație pentru sănătate în boli reno-urinare.</p> <p>Elaborarea planului de îngrijire: Evaluarea intervențiilor / îngrijirilor aplicate pe plan de îngrijire: la pacienți cu reno-urinare.</p> <p>Identificarea obiectivelor realizate / nerealizate.</p> <p>Restructurarea planului de îngrijire în cazul identificării problemelor conexe.</p> <p>Aprecierea calității îngrijirilor și a rezultatelor obținute</p> <p>Formarea experienței clinice adecvate: Organizarea și planificarea activității de îngrijire a bolnavilor cu afecțiuni reno-urinare; Aplicarea măsurilor de asepsie, antisepsie și de protecție și securitate în muncă; Aplicarea îngrijirilor de bază: igienă, alimentație, eliminare, supraveghere, mobilizare, transport; Monitorizarea și notarea parametrilor fizici și a funcțiilor vitale și vegetative.</p>
Tema 5. AFECȚIUNILE REUMATOLOGICE	
<ul style="list-style-type: none">Să cunoască caracteristicile de bază a principalelor patologii reumatologiceSă identifice etapele de execuție a tehnicilor de	<p>Definiție, etiologie, simptomatologie, investigații, principii de tratament (Reumatism articular acut. Artrita reumatoidă. Sporndiloartrite seronegative. Maladii degenerative. Osteartroza. Osteoporoza. Maladii sistemice). Culegerea și analiza datelor / informațiilor specifice afecțiunilor reumatologice. Identificarea problemelor de dependență la pacienții cu boli</p>



CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 8/15

Obiective	Unități de conținut
<p>investigație și tratament aplicate pacienților cu diverse afecțiuni reumatologice</p> <ul style="list-style-type: none">• Să descrie fiecare etapele de execuție a tehnicilor de investigație și tratament• Să realizeze corelația dintre etapele de execuție a fiecărei tehnici în parte• Să asigure echipamentele și materialele necesare• Să noteze și să înregistreze rezultatele obținute• Să elaboreze și să aplice planul individualizat de îngrijiri pentru pacientul cu afecțiuni reumatologice• Să își asume rolul și responsabilitățile asistentului medical la nivel de echipă	<p>reumatologice</p> <p>Stabilirea diagnosticelor de îngrijire specifice afecțiunilor reumatologice și probleme musculoscheletale. Intervenții proprii și delegate ale asistentului medical în procesul de nursing. Investigații specifice în reumatologie: Osteodensitometria. Bilanțul articular și muscular. Recoltarea exsudatului faringian. Endoscopii: artroscopia. Investigații imagistice: artrografia, discografia, ecografia părților moi, radiografii osoase. RMN. Computer tomografia. Scintigrafia osoasă. Biopsia musculară, biopsia osoasă, biopsia sinovială. Puncția articulară. Recoltarea lichidului sinovial etc.</p> <p>Îngrijirea pacienților cu afecțiuni reumatologice și probleme musculoscheletale. Efectuarea tratamentelor locale și generale în boli reumatologice și probleme musculoscheletale</p> <p>Regim igienico-dietetic: în boli reumatologice și probleme musculoscheletale.</p> <p>Educație pentru sănătate în boli reumatologice și probleme musculoscheletale. Elaborarea planului de îngrijire</p> <p>Evaluarea intervențiilor / îngrijirilor aplicate pe plan de îngrijire: la pacienți cu boli reumatologice și probleme musculoscheletale. Identificarea obiectivelor realizate / nerealizate. Restructurarea planului de îngrijire în cazul identificării problemelor conexe. Aprecierea calității îngrijirilor și a rezultatelor obținute . Formarea experienței clinice adecvate: Organizarea și planificarea activității de îngrijire a bolnavilor cu afecțiuni reumatologice și probleme musculoscheletale; Aplicarea măsurilor de aseptie, antisepsie și de protecție și securitate în muncă; Aplicarea îngrijirilor de bază: igienă, alimentație, eliminare, supraveghere, mobilizare, transport; Monitorizarea și notarea parametrilor fizici și a funcțiilor vitale și vegetative.</p>
Tema 6. AFECȚIUNILE SÂNGELUI ȘI ORGANELOR HEMATOPOETICE	
<ul style="list-style-type: none">• Să cunoască caracteristicile de bază a principalelor patologii hematologice• Să identifice etapele de execuție a tehnicilor de investigație și tratament aplicate pacienților cu diverse afecțiuni hematologice• Să descrie fiecare etapele de execuție a tehnicilor de investigație și tratament• Să realizeze corelația dintre etapele de execuție a fiecărei tehnici în parte• Să asigure echipamentele și materialele necesare• Să noteze și să înregistreze rezultatele obținute• Să elaboreze și să aplice planul individualizat de îngrijiri pentru pacientul cu afecțiuni hematologice	<p>Definiție, etiologie, simptomatologie, investigații, principii de tratament (Anemii. Anemia posthemoragică acută. Anemia Biermer. Anemii hemolitice și fierodeficitare. Trombocitopenie hemoragică. Leucemia acută și cronică. Sindroame hemoragice. Hemofilia.)</p> <p>Culegerea și analiza datelor / informațiilor specifice afecțiunilor hematologice. Identificarea problemelor de dependență la pacienții cu boli hematologice. Stabilirea diagnosticelor de îngrijire specifice afecțiunilor hematologice. Intervenții proprii și delegate ale asistentului medical în procesul de nursing. Investigații hematologice: Teste uzuale hematologice. Puncția osoasă. Puncția ganglionară.</p> <p>Îngrijirea pacienților cu afecțiuni hematologice. Efectuarea tratamentelor locale și generale în boli hematologice,</p> <p>Regim igienico-dietetic în boli hematologice. Educație pentru sănătate în boli hematologice. Elaborarea planului de îngrijire. Evaluarea intervențiilor / îngrijirilor aplicate pe plan de îngrijire la pacienți cu boli hematologice. Identificarea obiectivelor realizate / nerealizate. Restructurarea planului de îngrijire în cazul identificării problemelor conexe . Aprecierea calității îngrijirilor și a rezultatelor obținute</p> <p>Formarea experienței clinice adecvate: Organizarea și planificarea activității de îngrijire a bolnavilor cu afecțiuni hematologice; Aplicarea măsurilor de aseptie, antisepsie și de protecție și securitate în muncă; Aplicarea îngrijirilor de bază: igienă, alimentație, eliminare, supraveghere, mobilizare, transport; Monitorizarea și notarea parametrilor fizici și a funcțiilor vitale și vegetative.</p>



CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 9/15

Obiective

- Să își asume rolul și responsabilitățile asistentului medical la nivel de echipă

Unități de conținut

Tema 7. AFECȚIUNILE ENDOCRINE

- Să cunoască caracteristicile de bază a principalelor patologii endocrine
- Să identifice etapele de execuție a tehnicilor de investigație și tratament aplicate pacienților cu diverse afecțiuni endocrine
- Să descrie fiecare etapă de execuție a tehnicilor de investigație și tratament
- Să realizeze corelația dintre etapele de execuție a fiecărei tehnici în parte
- Să asigure echipamentele și materialele necesare
- Să noteze și să înregistreze rezultatele obținute
- Să elaboreze și să aplice planul individualizat de îngrijiri pentru pacientul cu afecțiuni endocrine
- Să își asume rolul și responsabilitățile asistentului medical la nivel de echipă

Definiție, etiologie, simptomatologie, investigații, principii de tratament (Afecțiunile glandei hipofize (pituitare). Adenomul cromofob. Acromegalia. Gigantismul. Nanismul hipofizar. Diabet insipid. Afecțiunile glandei tiroide. Hipertiroidismul și boala lui Basedow. Hipotiroidismul și mixedemul. Gușa endemică. Afecțiunile glandelor paratiroidiene. Hiperparatiroidismul. Hipoparatiroidismul – Tetania. Afecțiunile glandelor suprarenale. Boala Cushing. Hiperaldosteronismul. Boala Addison. Feocromocitomul. Afecțiunile glandelor sexuale (gonade). Bolile testiculare. Bolile ovariene Pubertatea precoce și întârziată. Afecțiunile timusului. Sindroame de neoplazii endocrine multiple). Procesul de nursing. Culegerea și analiza datelor / informațiilor specifice afecțiunilor endocrine.

Identificarea problemelor de dependență la pacienții cu boli endocrine. Stabilirea diagnosticilor de îngrijire specifice afecțiunilor endocrine.

Investigații endocrine: Recoltări de sânge și urină. Teste de simulare sau inhibiție a secreției de hormoni pentru hipofiză, tiroidă, paratiroide, suprarenale, gonade. Examenе imagistice. Tomografia computerizată. Rezonanță magnetică nucleară. Ecografia. Probe cu izotopi radioactivi – scintigrame. Determinarea metabolismului bazal. Reflexograma ahiliană. Electromiograma. Îngrijirea pacienților cu afecțiuni endocrine.

Efectuarea tratamentelor locale și generale în boli endocrine

Regim igienic-dietetic: în boli endocrine. Educație pentru sănătate în boli endocrine. Elaborarea planului de îngrijire. Evaluarea intervențiilor / îngrijirilor aplicate pe plan de îngrijire la pacienți cu boli endocrine.

Identificarea obiectivelor realizate / nerealizate.

Restructurarea planului de îngrijire în cazul identificării problemelor conexe.

Aprecierea calității îngrijirilor și a rezultatelor obținute .

Formarea experienței clinice adecvate: Organizarea și planificarea activității de îngrijire a bolnavilor cu afecțiuni endocrine; Aplicarea măsurilor de asepsie, antisepsie și de protecție și securitate în muncă; Aplicarea îngrijirilor de bază: igienă, alimentație, eliminare, supraveghere, mobilizare, transport; Monitorizarea și notarea parametrilor fizici și a funcțiilor vitale și vegetative.

Tema 8. AFECȚIUNI METABOLICE ȘI DE NUTRIȚIE

- Să cunoască caracteristicile de bază a principalelor patologii metabolice și de nutriție
- Să identifice etapele de execuție a tehnicilor de investigație și tratament aplicate pacienților cu diverse afecțiuni metabolice și de nutriție
- Să descrie fiecare etapă de execuție a tehnicilor de investigație și tratament

Definiție, etiologie, simptomatologie, investigații, principii de tratament. Diabet zaharat. Obezitatea. Denuțria. Hiperuricemiile, guta. Boala celiacă. Avitamineze.

Procesul de nursing

Culegerea și analiza datelor / informațiilor specifice afecțiunilor metabolice și de nutriție

Identificarea problemelor de dependență la pacienții cu boli metabolice și de nutriție. Stabilirea diagnosticilor de îngrijire specifice afecțiunilor metabolice și de nutriție. Stabilirea diagnosticilor de îngrijire specifice afecțiunilor metabolice și de nutriție. Investigații metabolice: Recoltări de sânge și urină. Teste de evidențiere a malabsorbției. Testul de toleranță la glucoză oral (TTGO). Examenе radiologice – rolul asistentei în pregătirea pacientului. Îngrijirea pacienților cu afecțiuni metabolice și de nutriție



CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 10/15

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none">Să realizeze corelația dintre etapele de execuție a fiecărei tehnici în parteSă asigure echipamentele și materialele necesareSă noteze și să înregistreze rezultatele obținuteSă elaboreze și să aplice planul individualizat de îngrijiri pentru pacientul cu afecțiuni metabolice și de nutrițieSă își asume rolul și responsabilitățile asistentului medical la nivel de echipă	Efectuarea tratamentelor locale și generale în boli metabolice și de nutriție. Regim igienico-dietetic: în boli metabolice și de nutriție. Educație pentru sănătate în boli metabolice și de nutriție. Elaborarea planului de îngrijire. Evaluarea intervențiilor / îngrijirilor aplicate pe plan de îngrijire: la pacienți cu boli metabolice și de nutriție. Identificarea obiectivelor realizate / nerealizate. Restructurarea planului de îngrijire în cazul identificării problemelor conexe. Aprecierea calității îngrijirilor și a rezultatelor obținute. Formarea experienței clinice adecvate: Organizarea și planificarea activității de îngrijire a bolnavilor cu afecțiuni metabolice și de nutriție; Aplicarea măsurilor de aseptie, antisepsie și de protecție și securitate în muncă; Aplicarea îngrijirilor de bază: igienă, alimentație, eliminare, supraveghere, mobilizare, transport; Monitorizarea și notarea parametrilor fizici și a funcțiilor vitale și vegetative.

VIII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE) (CP) ȘI TRANSVERSALE (CT) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

Competențe profesionale

CP1. Cunoașterea științelor ce stau la baza îngrijirilor generale. Obținerea de cunoștințe și know-how independent prin procesul de învățare formal și informal. Cunoașterea adecvată a științelor ce stau la baza îngrijirilor generale, dobândirea de cunoștințe suficiente despre structura organismului, funcțiile fiziologice și comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice, cât și a relațiilor existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social.

CP2. Promovarea sănătății, efectuarea activităților de profilaxie și educație pentru sănătate. Efectuarea educației pentru sănătate la nivel individual și comunitar, prin aplicarea metodelor de instruire în dependență de specificul audienței. Promovarea unui stil de viață sănătos, aplicarea măsurilor de prevenție și auto-îngrijire, consolidarea comportamentelor și respectarea planului terapeutic. Protejarea sănătății și stării de bine a indivizilor și grupurilor de care se îngrijește.

CP3. Realizarea procedeelelor clinice. Efectuarea diverselor manopere practice și procedee pentru realizarea activităților profesionale specifice specialității de asistență medicală generală pe baza cunoștințelor din științele fundamentale. Promovarea și dezvoltarea îngrijirilor nursing pe termen lung, în cazuri de co-morbiditate și în situații de dependență cu scopul de a menține autonomia personală a indivizilor și relația acestora cu mediul înconjurător în fiecare moment al procesului de sănătate /boală.

CP4. Efectuarea îngrijirilor în asistență medicală (nursing). Asigurarea îngrijirilor profesionale indivizilor, familiilor și grupurilor, luând în considerare dezvoltările cunoașterii științifice, precum și cerințele de calitate și siguranță stabilite în conformitate cu reglementările legale și profesionale de conduită. Evaluarea, diagnosticarea, planificarea și implementare îngrijirilor nursing individualizate orientate pe rezultatele stării de sănătate, inclusiv în stările de urgență și situații de criză. Aprecierea rezultatelor îngrijirilor, prin intermediul instrucțiunilor care descriu procesele pentru diagnosticare, tratament și îngrijire, făcând recomandări pentru îngrijirile necesare.

CP5. Manifestarea de leadership în cadrul activității practice. Asigurarea desfășurării eficiente și implicarea responsabilă în activitățile de organizare a muncii în echipă. Motivarea pentru atingerea obiectivelor și îndeplinirea sarcinilor. Realizarea evaluării la locul de muncă, inclusiv posibilitatea de a oferi feedback constructiv. Aplicarea de tehnici de relaționare și de muncă eficientă în cadrul echipei și cu beneficiarii serviciilor. Identificarea obiectivelor de realizat, a resurselor disponibile, condițiilor de finalizare, etapelor de lucru, termenelor de realizare aferente.



CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 11/15

CP6. Luarea deciziilor. Integrarea abilităților de gândire critică și sistematizată în scopul rezolvării problemelor, identificarea celei mai bune soluții pentru pacient, familie și comunitate, pentru atingerea obiectivelor și îmbunătățirea rezultatelor. Analiza calității asistenței acordate pentru îmbunătățirea practicii profesionale de asistent medical generalist.

Competențe transversale:

CT 1. Autonomie și responsabilitate în activitate. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale în promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor în condiții de autonomie; aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de realizarea sarcinilor profesionale cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.

CT 4. Respectarea normelor de etică și deontologie. Asigură respectarea normelor etico-deontologice și se conduce de prevederile codului eticii medicale; Promovează relațiile colegiale cu colegii de serviciu. Asigură activității libere și independente conform jurământului profesiei de medic.

Finalități de studiu

- ✓ Să identifice cele 14 nevoi fundamentale pentru îngrijirea omului cu diverse patologii somatice
- ✓ Să evalueze problemele de sănătate la pacienți cu diverse afecțiuni somatice
- ✓ Să diferențieze manifestările de independență și manifestările de dependență
- ✓ Să monitorizeze și noteze parametrilor fizici și a funcțiilor vitale și vegetative
- ✓ Să interpreteze efectueze diverse investigații clinice și să interpreteze rezultatele investigațiilor
- ✓ Să participe la activități specifice de îngrijire sub supraveghere
- ✓ Să stabilească diagnostice de nursing
- ✓ Să analizeze calitatea îngrijirilor
- ✓ Să completeze planul de îngrijire pentru pacienți cu diverse patologii somatice
- ✓ Să efectueze prelucrarea igienică a pacientului
- ✓ Să realizeze alimentare pacientului cu diverse patologii somatice
- ✓ Să efectueze transferul pacienților de pe pat-brancardă, brancardă – pat
- ✓ Să realizeze transferul pacientului dintr-o secție în alta
- ✓ Să demonstreze comunicarea eficientă între membrii echipei de îngrijire
- ✓ Să comunice constructiv cu pacienții
- ✓ Să completeze corectă documentația medicală

IX. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu sursele informaționale	Lecturarea prelegerii sau materialul din manual la tema respectivă, cu atenție. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului. De făcut cunoștință cu lista surselor informaționale suplimentare la tema respectivă. De selectat sursa de informație suplimentară la tema respectivă. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei/subiectului.	Capacitatea de a extrage esențialul; abilități interpretative; volumul muncii	Pe parcursul modului
2.	Lucrul cu materiale on-line	Studierea materialelor on-line de pe site-ul asociației de nursing din Republica Moldova	Efectuarea de comunicări orale, volumul de muncă, gradul de pătrundere în	Pe parcursul modului



CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:

09

Data:

08.09.2021

Pag. 12/15

			esența diferitor subiecte, nivelul de argumentare științifică, calitatea concluziilor, elemente de creativitate, demonstrarea înțelegerii problemei, formarea atitudinii personale	
3.	<i>Pregătirea și susținerea prezentărilor în bază de studiu de caz</i>	Selectarea cazului clinic, stabilirea planului cercetării, stabilirea termenilor realizării. Stabilirea componentelor prezentării PowerPoint – acuze, anamnestice, examen clinic, diagnostic prezumtiv, elaborarea planului de investigații, diagnosticul final și strategia terapeutică.	Demonstrarea prezentării studiului de caz	Pe parcursul modului
4.	<i>Referate</i>	Selectarea temei de cercetare a referatului, elaborarea planului, stabilirea termenilor realizării și surselor bibliografice.	Prezentarea referatului	Pe parcursul modului
5.	<i>Proiecte în grup realizarea posterelor</i>	Selectarea tematicii posterului, materialul informativ selectat, calitatea grafică a produsului și design-ului acestuia	Prezentarea posterului	Pe parcursul modului
6.	<i>Portofolii de manopere practice</i>	Selectarea listei manoperelor necesare de a fi însușite, stabilirea planului și locului realizării acestora, stabilirea termenilor realizării. Recenzii de la colegi.	Prezentarea portofoliului	Pe parcursul modului

X. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei) Strategia didactică reunește sarcinile de învățare cu situațiile de învățare, reprezentând un sistem complex și coerent de mijloace, metode, materiale și alte resurse educaționale, care vizează realizarea obiectivelor. Conform pedagogiei competențelor, în cadrul predării disciplinei Îngrijiri în medicina internă se va dezvolta potențialul fiecărui student. Activitățile de învățare interactive au reale valențe formativ-educative ce le recomandă ca metode de succes pentru învățare și pentru evaluare:

- *Stimulează implicarea activă a studenților care își asumă responsabilitatea conștient;*
- *Exersează capacitățile de analiză și decizie, stimulează inițiativa studenților;*
- *Asigură clarificarea conceptuală și integrarea ușoară a cunoștințelor asimilate;*
- *Oferă o perspectivă de ansamblu asupra activității studentului;*
- *Asigură un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare, valorificând și stimulând potențialul creativ și originalitatea acestuia.*

Sugestiile metodologice au în vedere deplasarea accentului de pe conținuturi pe cunoștințe, abilități și atitudini. Considerarea elevului ca subiect al activității instructiv-educative și orientarea acestuia spre formarea cunoștințelor, abilităților și atitudinilor presupun respectarea unor exigențe ale învățării durabile, printre care: Utilizarea unei diversități de metode, de la cele tradiționale (expunerea didactică, conversația didactică, metoda observării, lucrul cu manualul, metoda exercițiului, trecând prin metode de dată mai recentă, algoritmizarea, problematizarea, instruirea programată, studiul de caz, metodele de simulare, învățarea prin descoperire), până la metodele de ultimă generație (metoda brainstorming, sistem interactiv de notare pentru eficientizarea lecturii și



CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 13/15

gândirii, metoda cubului, discuția panel, joc de rol, metoda floare de lotus, metoda Mozaicul, știu/vreau să știu/am învățat, turul galeriei, studiul de caz clinic, portofoliul etc., care pot contribui la crearea cadrului educațional care încurajează interacțiunea social pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în procesul de învățare, formarea capacității de autoanaliză și analiză a celorlalți din punct de vedere sociologic și antropologic.

Precum și folosirea unor activități de învățare care să conducă la consolidarea unor deprinderi de ordin cognitiv (analiza, sinteza, compararea, clasificarea, estimarea, rezumarea) și la dobândirea competențelor de comunicare adecvată în spațiul social.

Prelegere

- Introductiv
- Curent
- Sinteza
- Dezbateri
- Demonstrații

Lecție practică

- Pacient real
- Simulare pe manechin
- Studiu de caz
- Jocuri pe roluri
- Lucru în grupuri mici
- Lucru individual
- Completarea documentației medicale
- Discuție plenară
- De sinteză
- Rezolvarea problemei în grup
- Demonstrație
- Brainstorming
- Jocuri
- Teme pentru grup
- Discuții în grupuri mici
- Prezentare de materiale audio-vizuale
- **Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)**

„Brainstorming”; „Studiul de caz”; „Multi-voting”; „Masa rotunda/discuții interactive”; „Interviul de grup”; Rezolvarea problemei în grup.

- **Metode de evaluare**(inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)
- **Evaluarea inițială:**

La începutul modului – evaluare inițială.

Instrumente de evaluare inițială pot fi orale și scrise. Reflectă nivelul de pregătire al elevului. Exemple: întrebări; chestionare; exerciții de tipul știu/vreau să știu/am învățat; brainstorming.

- **Evaluarea curentă**, prin forme de verificare continuă a rezultatelor învățării.

Instrumentele de evaluare continuă pot fi diverse - probe orale, scrise, practice. Evaluarea va fi realizată de către profesor pe baza unor probe care se referă explicit la criteriile de performanță și la condițiile de aplicabilitate ale acestora, corelate cu tipul de evaluare specificat în **Standardul de Pregătire Profesională** pentru fiecare rezultat al învățării. Planificarea evaluării trebuie să se deruleze după un program stabilit, evitându-se aglomerarea evaluărilor în aceeași perioadă de timp. Exemple: fișe de observație; fișe test; fișe de lucru; fișe pentru evaluarea/autoevaluarea abilităților; **teste docimologice**: itemi cu alegere multiplă, itemi alegere duală, itemi de completare, itemi de tip pereche, itemi de tip întrebări structurate sau itemi de tip rezolvare de probleme; brainstorming; proiect; mozaicul; teme de lucru; prezentare.

- **Evaluarea finală**
- Evaluarea deprinderilor practice prin rezolvarea de caz clinic



CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 14/15

- Evaluarea test control asistat la calculator

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-9,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

XI. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Asociația de nursing, **Proceduri de nursing**, Ed. EX PONTO, Constanța, 2008.
2. Babiuc, C., Dumbravă, V. *Medicină internă, Vol. I și II, ediția a II*, Chișinău 2008.
3. LEMON (1996), Capitolul 4: **Procesul de nursing și documentarea**
4. Mozes C., *Tehnica îngrijirii bolnavilor*, Editura Medicală, București, 2007.
5. Titircă L., *Ghid de Nursing*, Editura Viața Medicală Românească, București, 2006.
6. Titircă L., *Manual de îngrijiri speciale*. Editura Viața Medicală Românească, București, 2006.

B. Suplimentară

7. Borundel C. *Medicină internă*. Editura All, București 2019.
8. Smeltzer, S., Bare, B. Brunner and Suddarth. *Testbook of Medical Surgical Nursing*. 13 edition. Lippincott company. Ney Work 2014.
9. Botnaru V. *Evaluarea funcțională respiratorie*, Chișinău 2007.
10. Moraru, L., Măriucă, I., *Bazele teoretice și practice ale îngrijirii omului sănătos și bolnav*, Editura Universul, București, 2005.



**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 15/15	

11. Mozes, C., *Tehnici de îngrijiri acordate de asistenții medicali*, Editura Medicală, București, 2007.
12. Titircă, L., *Tehnici de evaluare și îngrijiri acordate de asistenții medicali*, Editura Viața Medicală Românească, București, 2005.
13. Titircă, L., *Breviar de explorări funcționale*, Editura Medicală, București, 2007.